

[Estrup]

ene dag til den anden. Omvendt kan de hurtigt slås i stykker, hvis de fornødne ressourcer pludselig forsvinder.«

Det er ord, jeg helt kan tilslutte mig. Men umiddelbart derefter siges det under overskriften »Bevillingsstyring og puljer«:

»Men der kan ikke slækkes på kravene om omstilling og løbende effektivisering af universiteter og højere læreanstalter på linie med andre offentlige institutioner.«

Hvordan kan man på én gang sikre stabilitet og kvalitet og samtidig kompromisløst presse omstilling og effektivisering igennem? Det er den vanskelige opgave, ministeren har stillet sig, og som efter min mening ikke hidtil rigtig er lykkedes.

Begrebet »strategisk forskningsudvikling«, som der lægges megen vægt på i redegørelsen, løser efter min mening ikke dilemmaet. Det har en vis skævhed i retning af de kortsigtede forskningsopgaver og prioriteringer og er dermed nok en del af baggrunden for, at ministerens optimisme ikke altid deles af forskerne. Institutionernes virkelighed adskiller sig indimellem betydeligt fra ministerens.

Jeg skal kort berøre nogle af de problemer, som trænger sig på. De er senest fremhævet af forskningsrådene i deres behandling af langtidsplanlægningen for de enkelte forskningsområder.

Det drejer sig ikke mindst om spørgsmålet om programbevillinger over for bevillinger til grundforskning, hvor det af redegørelsen klart fremgår, at programbevillingerne har en stærk vækst, medens væksten i bevillinger til grundforskning er langt mere beskednen. Derved får man let en overbelastning af forskningsrådene, samtidig med at man på institutionerne ofte føler sig hensat til det, man kalder et nulsumsspil, med de spændinger og vanskeligheder for grundforskning, det indebærer.

Det andet problem, jeg gerne vil nævne, er bevillingssystemerne med den betydelige vægt på puljer og en vis flytning af midler fra institutionerne til fordeling efter ansøgning. Det har betydning for selvstyret, kan føles som en undergravning af selvstyret på institutionerne, og det har fremkaldt et betydeligt bureaukrati i form af ansøgninger om midler.

Det tredje punkt, der er grund til at nævne, er, at disse forhold har skabt en spænding mellem institutionerne, ikke mindst mel-

lem gamle og nye institutioner og mellem områder med vækst og områder underkastet nedskæring. Den solidaritet, man kunne ønske var til stede inden for sektoren, er ikke til stede i dag, og i et vist omfang skyldes det de procedurer, som er gældende.

Endelig vil jeg for det fjerde gerne nævne spørgsmålet om forskerrekruiteringsordningen, som i dag har nogle indbyggede problemer, fordi man samtidig med, at man får en stærkt tiltrængt saltvandsindsprøjtning af unge forskere, må se andre velkvalificerede forskere forlade institutionerne.

En række af disse problemer har vi i nært samarbejde med regeringen og efter forhandlinger kunnet tage hul på i forbindelse med finansloven for 1987, og jeg synes, det er meget glædeligt at kunne konstatere, at der nu kan tilføres grundforskningen betydelige midler i form af øget afsætning på 75 mill. kr. Det er ikke mindst humaniora og samfundsvidenskab, der vil kunne nyde gavn af dette, men også øvrige forskningsområder, dels gennem øgede afsætninger på apparaturområdet, på annua og i forbindelse med nogle af de undervisningsmæssigt stærkt belastede områder med gode beskæftigelsesmuligheder, dels i forbindelse med afsætning til humanistiske områder, belastet af småfag, og i forbindelse med stipendieafsætninger.

Det synes jeg er en god start på noget, der meget gerne i de kommende år skulle udvikle sig til en virkelig indsats også for grundforskning, sådan at vi både kan målrette arbejdet med programbevillinger og større forskningsplaner for vækstcentre og i høj grad sikre grundlaget for den forskning, som alligevel står bag det hele.

Derfor er det min opfattelse – det skal være min afslutning – at det bedste, Folketinget kan gøre, er at sikre, at der i højere grad bliver politisk borgfred omkring forskningen. Vi kender jo eksemplet med stor succes på kulturområdet, hvor vi så at sige sikrede, at vores rødder i tider med nedskæringer og omstilling stadig væk var intakte. På samme måde synes jeg, vi for forskningens område her i Folketinget burde sikre, at det, som peger fremad, det, som skal forme samfundet i morgen, også kan løftes i fællesskab af et enigt Folketing. Det tror jeg vil skabe den stabilitet og den kvalitet i forskningen, som under alle omstændigheder bør være nøgle-